

menuet

Werk van Louis Paul Boon bij De Arbeiderspers:

De Kapellekensbaan
Mieke Maaïke's obscene jeugd

In de reeks Verzameld werk:

- 'De avond vraagt u' / *3 mensen tussen muren* / *De voorstad groeit* (deel 1)
Abel Gholaerts (deel 2)
Vérgeten straat (deel 3)
- 'De atoombom en het mannetje met den bolhoed' /
Mijn kleine oorlog (deel 4)
- 'Maagpijn' / 'Uitleen-bibliotheek' / 'Te oud voor kamperen?' /
Menuet (deel 5)
- De Kapellekensbaan of de 1ste illegale roman van Boontje* / *Zomer te*
Tér-Muren of het tweede boek over De Kapellekensbaan (deel 6)
Wapenbroeders (deel 7)
- De bende van Jan de Lichte* / *De zoon van Jan de Lichte* (deel 8)
de kleine eva uit de kromme bijlstraat (deel 9)
Niets gaat ten onder (deel 10)
Boontje's reservaat (deel 11)
- Grimmige sprookjes* / *Vaarvel krokodil* / *Blauwbaardje in wonderland* /
Eenzaam spelen met Pomponneke / *Blauwbaardje in de ruimte* (deel 12)
- De paradijsvogel* / *Het boek Jezebel* / *De meisjes van Jesses* (deel 13)
De liefde van Annie Mols / *Het nieuwe onkruid* /
Als het onkruid bloeit (deel 14)
- Pieter Daens of hoe in de negentiende eeuw de arbeiders van Aalst*
vochten tegen armoede en onrecht (deel 15)
Fenomenale feminateek / *Eens op een mooie avond* /
Mieke Maaïke's obscene jeugd / *Zomerdagdroom* (deel 16)
Verscheurd jeugdportret / 'Verscheurd mansportret' /
'Het dagboek van meneerke Boin' (deel 17)
- Memoires van de Heer Daegeman* / *Eros en de eenzame man* (deel 18)
De Zwarte Hand / *Het jaar 1901* (deel 19)
Het Geuzenboek (deel 20)
Boontjes (deel 21)
- Literatuur- en kunstkritische werk (deel 22)
Verspreide geschriften 1 en 2 (deel 23-24)

Louis Paul Boon

MENUET

Uitgeverij De Arbeiderspers
Amsterdam · Antwerpen

Eerste druk 1948
Zevende druk 1988 (samen met *Kleine omnibus* onder de titel
Menuet en andere verhalen)
Vijftiende druk 1997 (zonder *Kleine omnibus*)
Eenentwintigste druk 2016

Copyright © 1948, 1955, 1988 en 1997 BV Uitgeverij
De Arbeiderspers, Amsterdam

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt, door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van BV Uitgeverij De Arbeiderspers, Amsterdam. *No part of this book may be reproduced in any form, by print, photoprint, microfilm or any other means, without written permission from BV Uitgeverij De Arbeiderspers, Amsterdam.*

Omslagontwerp: Astrid Vos

ISBN 978 90 295 0328 0 / NUR 301
www.arbeiderspers.nl

MENUET Oorspronkelijk Franse dans van langzame, afgemeten statige bewegingen in $\frac{3}{4}$ maat. *Van Dale's Woordenboek*

INHOUD

De vrieskelder 9

Mijn planeet 67

Het eiland 107

DE VRIESKELDER

IN EEN BESNEEUWD VELD ONTDEKTE EEN LANDBOUWER EEN MEISJE DAT NAAKT AAN EEN BOOM VASTGEBONDEN STOND TERWIJL HAAR KLEREN EEN EINDJE VERDER LAGEN, DE LANDBOUWER BEVRIJDDE HET MEISJE DAT ZONDER VERDERE UITLEG TE VERSTREKKEN ZICH DADELIIK AANKLEEDDE EN HET AFSTAPTE / DONDERDAG-

Mijn werk was nogal eentonig in de vrieskelders: het meten van temperaturen die dag en nacht op vriespunt hadden te staan. Het was geen moeilijk werk, maar weinigen konden het uithouden iedere dag acht uren stipt aan de noordpool te zijn. De onbehaaglijkheid van een kraakzindelijke kou hing verglaasd tegen hoge muren die witgekalkt waren met een ietsje teveel blauwsel in. In de doodse stilte hing misschien alleen nog de kwijnende echo, gelijk een spook, van een mijner vroegere voetstappen. Het was een andere wereld, een kunstmatige wereld. In het voorjaar was het in de stad nog schemerdonkere morgen als ik reeds in de kelders needaalde. Nooit wist ik welk een lente of zomerweer het was in de straten. Klam hingen mijn winterkleren in het ijzeren kastje. Een zware thermosdeur bracht mij, plots, in ijzige duisternis die mij naar het hart greep. Even hijgde ik dan – het geleek vrij goed aan angst, misschien nog meer aan smart, maar het was gewoon een fysieke reactie teweeggebracht door het plotse verschil in temperatuur. Ik had nooit tijd er over na te denken (datzelfde ogenblik was mijn werk begonnen, had ik de zware elektrische schakelaar om te draaien tot onwezenlijk licht, en moest ook de tochtmachine in werking worden gesteld) en nadat dit was gebeurd, was ook het gevoel dat bijna aan panische angst geleek, of aan redelo-

NAMIDDAG HADDEN ZES KNAPEN BESLOTEN IN DE STEENGROEVEN AF TE DALEN, ZIJ WAREN UITGERUST MET KAARSEN EN PETROLEUMLAMPEN OM DE TALRIJKE GALERIJEN TE ONDERZOEKEN DIE GEFLANKEERD ZIJN DOOR DIEPE AFGRONDEN – EERST BIJ HET VALLEN VAN DE AVOND WERDEN DE OUDERS ONGERUST, EN EEN REDDINGSPLOEG

ze smart, vergeten en voorbij. IJzige golven kou sneden scherp aan sommige beenderen van mijn geraamte. De wereld daarbuiten viel van mij af, gedurende acht uren op de klok was ik een spook, heel alleen rondwarend in een hectare holle vrieskelders. Acht uren lang zou ik een kraan wat openzetten of dichtschroeven, enkele bevroren cijfers neerpennen, dagdromen, of met mezelf urenlang gesprekken voeren. Bij het middaguur kon ik de ijzeren trap beklimmen, naar een smalle overloop die toegang gaf tot een kleinere afgelegen kelder – mijn geliefkoosde plaats voor het nuttigen van het noenmaal. Het waren slechts een paar boterhammen, met weer zoals ook gisteren een reep chocolade. Alleen reeds omdat mijn dagdromen vervuld raakten van warm dampend eten wist ik de middag nabij. Ik hou niet zozeer van chocolade, en ook het witritselende zilverpapier in het kille elektrische licht kwetste mij, ik weet niet goed ergens op welke plaats. Maar ik kocht mij chocolade omdat in iedere reep een chromo zat – het verwijderen van het vijandig aandoende zilverpapier dat kraakte in de verlatenheid, werd vergoed door het verschijnen van de chromo eronder – men kon zich met deze chromos een verzameling aanleggen, en dan kwam men in bezit van alle bloemen der bergen en der bossen – men kon zich ook een album aanschaffen waarin deze chromos

GEHOLPEN DOOR HET BRANDWEERCORPS DOOR-
LIEP DE TALRIJKE GALERIJEN BLAZEND OP
BRANDHOORNS OM DE GEBEUR-
LIJKE AANDACHT DER KINDEREN TE TREKKEN
— MEN WACHT NOG OP VERDER NIEUWS / 'S
NACHTS WERD IN HET GOEDERENSTATION DER-
TIG TON RATTENKRUID GESTOLEN, HET SCHIJNT

dan moesten opgeplakt worden. Soms, als weer twee of drie eeuwenoude uren in de kelder waren voorbijge-
kropen naar het gat waarin alle uitgeleefde uren vallen,
stond ik in de verstaafgelegen kelder om nogmaals de
chromo aan te kijken die ik rijker was geworden, een
wilde anemoon der bossen — een haast dichtgegroeid
woud, ik dwaal er rond en op een open plek plots de
wilde anemonen der bossen. Een zekere dag, een lange
trage zondag zal ik ze opplakken in het album dat ik
mij ga aanschaffen — misschien zal het nu gauw zon-
dag worden. Nu dicht de benen tegen het lichaam en
wat ingedoezeld op de smalle brug, en dan het sein van
één uur: in kelder — heeft de temperatuur neiging bo-
ven zero te klimmen, zodat ik de tochtmachine weer in
werking heb te brengen, en daarna de serpentine bevoel
aan haar kunstmatige witte stof, die noch sneeuw noch
ijs is, maar een technisch dood iets. De huid van mijn
vingertop blijft er licht aanplakkend tegenvriezen. In de
krant vanmorgen stond een bericht over een meisje dat
naakt aan een boom vastgebonden was. Misschien had
ik dat bericht moeten uitknippen — kan men ook kran-
tenknipsels gelijk chromos verzamelen en opplakken in
een boek — waarom niet? Weide en bergbloemen, wilde
anemonen der bossen, kunstmatig ijs en krantenknip-
sels. Zij stond dus vastgebonden naakt aan een boom